

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7To/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817010637
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8817010637.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.1.2020, v trestnej veci proti obžalovanej O. N. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, o odvolaní krajského prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/151/2017 zo dňa 06.05.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie krajského prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku obžalovanú ppráp. O. N., nar. XX.XX.XXXX vo X. O., trvale bytom P. č. XXX, okr. X. nad Topľou, služobne zaradenú vo funkcii starší referent Obvodného oddelenia PZ F., pre skutok právne posudzovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ktorého sa mala dopustiť tak, že

- na Obvodnom oddelení PZ v F. M. po tom, ako dňa 06.11.2014 v súvislosti s výkonom svojej právomoci a postavením, ukončila priestupkový spisový materiál vedený pod č. ORPZ-VT-OPP5-272/2014-P vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a doplnení, správou o výsledku objasňovania priestupku podľa § 60 ods. 3 písm. d) Zákona o priestupkoch z dôvodu preukázania, že ho spáchal P. Z., nar. XX.XX.XXXX, na základe pokynu nadriadeného, ktorý vydal v súvislosti s výkonom svojej právomoci a postavením, pozmenila obsah uvedeného priestupkového spisu tak, že z neho vybrala rozhodnutie o zaistení P. Z. zo dňa 01.11.2014 č. DU: 617/2014, ktorý spracovali npráp. R. a práp. U. O., záznam o podaní oznámenia U. Z., nar. XX.XX.XXXX podľa § 59 ods. 3 zákona o priestupkoch zo dňa 01.11.2014, ktorý poznačil práp. U. O., záznam o podaní vysvetlenia U. Z., nar. XX.XX.XXXX podľa § 60 ods. 2 Zákona o priestupkoch zo dňa 01.11.2014, ktorý poznačil práp. U. O., a následne správou o výsledku objasňovania priestupku, rozhodnutie o zaistení osoby, záznam o podaní vysvetlenia a záznam o podaní oznámenia nahradila novými, pričom v nich pozmenila obsah tak, aby bol priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona o priestupkoch prekvalifikovaný na priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch, pričom tieto vymenené písomnosti podpísala v mene ich spracovateľov a dňa 11.11.2014 podľa § 60 ods. 3 písm. a) Zákona o priestupkoch záznamom odložila vec priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Zákona o priestupkoch a umožnila tak P. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. M. č. XX vyhnúť sa právnym následkom za jeho protiprávne konanie, čím konala v rozpore s § 58 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a s nariadením Prezidenta PZ č. 7/2002 o prejednávaní a objasňovaní priestupkov, pričom porušila základné povinnosti policajta podľa § 48 ods. 3 písm. a), písm. f) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov PZ, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších zmien a doplnkov, spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal, v zákonom stanovenej lehote, odvolanie prokurátor krajskej prokuratúry, ktoré súčasne písomne odôvodnil. V dôvodoch odvolania, poukazujúc na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa uviedol, že nie je pochýb o spáchaní žalovaného skutku obžalovanou a ten spíňa znaky prečinu zneužívania právomocí verejného činiteľa. K aplikácii § 10 ods. 2 Tr. zákona uviedol, že toto ustanovenie sa použije, keď skutok nebude zodpovedať ani dolnej hranici typovej závažnosti činu, teda ani najľahším bežne sa vyskytujúcim prípadom tejto skutkovej podstaty trestného činu. V danom prípade išlo vo svojej podstate o falšovanie dôkazov a pozmeňovanie úradných spisov, čo je typický prípad zneužívania právomoci verejného činiteľa a patrí podľa názoru prokuratúry medzi jeho najzávažnejšie prípady. Obžalovanej môže k prospechu slúžiť akurát pohnútky a miera zavinenia, keď konala pod vplyvom a na príkaz zástupcu riaditeľa X. L., avšak, ani to neospravedľuje jej konanie, keďže na verejných činiteľov sa kladú vyššie nároky a v prípade takéhoto rozkazu je tu nielen možnosť, ale aj povinnosť podľa § 48 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. odprieť splnenie pokynu.

Podľa názoru prokurátora, okolnosti, ktoré možno brať do úvahy pri aplikácii § 10 ods. 2 Tr. zákona, sa týkajú objektívnej a subjektívnej stránky prečinu. Naproti tomu okresný súd okrem toho používa argumentáciu opretú o dôvody, ktoré nezáviseli od vôle obžalovanej a netýkajú sa jej konania. Pokiaľ okresný súd konštatoval, že želaný výsledok poškodenej priestupkom U. Z. bolo možné dosiahnuť aj riadnym a zákonným spôsobom, k tomu prokurátor uviedol, že účel nesvätí prostriedky a že bez ohľadu na to mala obžalovaná postupovať zákonným spôsobom a vec uzavrieť v zmysle vykonaného dokazovania. K súdom naznačenému postupu podľa § 60 ods. 3 písm. a/ zákona o priestupkoch však nedošlo, preto úvahy súdu o pravdepodobnom vyriešení veci vo výsledku rovnakým spôsobom sú iba špekuláciami. Ani zmena výpovede U. Z. a dodatočné podanie vysvetlenia by nemali samy osebe za následok odloženie veci, ale jednak by musela svoju zmenu výpovede riadne odôvodniť a jednak obžalovaná by sa s touto dodatočnou výpoveďou musela v rámci dôkaznej situácie vysporiadať. Súčasne by sama U. Z. sa mohla vystaviť podozreniu z krivého obvinenia z priestupku. Ani následný, súdom prezumovaný priebeh správneho konania, nemôže byť vopred jasný a taktiež je okolnosťou, ktorá vôbec nesúvisí s konaním obžalovanej. Je tiež irelevantné vyhodnocovať v rámci súdneho konania o trestnom čine obžalovanej, aký postih (pokuta do 33,- eur, resp. pokuta do 99,- eur) by hrozil P. Z. a tiež dôsledky takéhoto postihu v rámci jeho pracovnoprávných vzťahov, ktoré sú až sekundárnymi dôsledkami nesúvisiacimi s konaním obžalovanej a s hodnotením závažnosti jej činu. Takto sa P. Z. vyhol právnym následkom za svoje konanie s prospechom, že nebolo riadne vykonané objasňovanie priestupku a nebola vec predložená na správny orgán. Skutočnosť, že ho obžalovaná nepoznala a nemala k nemu žiadny vzťah, je vo vzťahu k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu irelevantná. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadrila obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu, pričom uviedla, že považuje rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým ju súd oslobodil spod obžaloby predovšetkým s poukazom na § 10 ods. 2 Tr. zákona za vydaný v súlade so zákonom a so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci. Závažnosť prečinu určujú presne stanovené kritériá a to spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia a pohnútky páchatel'a, pričom ide o taxatívny výpočet skutočností ovplyvňujúcich závažnosť prečinu. Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinov, sa netýkajú všetkých štyroch znakov skutkovej podstaty trestného činu. Tieto kritériá sa netýkajú subjektu trestného činu, čím sa zvyrazňuje rovnosť všetkých pred zákonom, pričom niektoré okolnosti týkajúce sa osoby sú vyjadrené v priťažujúcich a poľahčujúcich okolnostiach (§ 36 a § 37 Tr. zákona). Záver o tom, či pri prečine je materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Tr. zákona, je záverom právnym, ktorý záver sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako ako záver o objektívnych a subjektívnych znakoch prečinu. Skutočnosť významné pre právny záver i tom, či tu je materiálny korektív prečinu, musia byť predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu.

Vzhľadom na uvedený výklad tzv. materiálneho korektívu je podľa názoru obžalovanej zrejme, že v prípade skutku, ktorý sa jej kládol za vinu, je nevyhnutné jeho použitie najmä s prihliadnutím na okolnosti jeho spáchania, nakoľko motívom a pohnútkou obžalovanej nebolo privodenie škody, či prospechu sebe alebo inému, ale jednoducho splnenie pokynu nadriadeného vtedajšieho zástupcu OO PZ F. M. X. L., pretože k prerobeniu priestupkového spisu prišlo na základe jeho pokynu, čo potvrdzujú nielen výpovede svedkov, ale aj listinný dôkaz - lístoček s písomným pokynom, ako aj skutočnosť, že sa s oznamovateľkou priestupku U. Z. obžalovaná vôbec nepoznala a teda úmysel privodiť neoprávnený prospech inému

nebol počas súdneho konania preukázaný, naopak bol vyvrátený vykonanými dôkazmi. Obžalovaná nebola stotožnená so splnením daného pokynu - prerábaniu podkladov v priestupkovom spise sa bránila tým, že zástupcu riaditeľa OO PZ X. L. upozorňovala, že sa to nedá a v zmysle zákona informovala vyššieho nadriadeného. Navonok teda obžalovaná prejavila vôľu a vykonala kroky potrebné k zvráteniu protiprávneho stavu, ktorý mal nastať. Priestupkový spis P. Z. obžalovaná prerobila na základe priameho pokynu nadriadeného X. L. a pod jeho nátlakom.

Zároveň nemožno podľa jej názoru súhlasiť s argumentáciou krajského prokurátora, že prvostupňový súd pri odôvodňovaní svojho záveru o nepatnej závažnosti konania obžalovanej nepoužíva argumentáciu opretú o kritéria uvedené v § 10 ods. 2 Tr. zákona, ale používa argumentáciu opretú o iné okolnosti, ktoré buď nijako nezávisia od vôle obžalovanej a od jej konania alebo opretú o okolnosti, ktoré sa žiadnym spôsobom priamo netýkajú konania obžalovanej a nemožno ich ani v širšom význame zaradiť medzi okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, pretože v tomto prípade nejde o okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, ale o jeho následky, ktoré boli spôsobené konaním obžalovanej. Pod pojmom následok sa tu nemá na mysli len primárny následok v podobe porušenia alebo ohrozenia chráneného záujmu, ale aj ohrozenie a porušenie ďalších náhodných vedľajších objektov. Obžaloba považuje za prospech, ktorý bol pánovi Z. zadovážený konaním obžalovanej to, že sa jej konaním vyhol prejednaniu priestupku a prípadne aj postihu za jeho spáchanie. V tomto smere vedľajším následkom spáchaného skutku bolo porušenie záujmu chráneného zákonom na riadnom potrestaní páchatelov priestupkov. Teda v tejto súvislosti správne súd poukazuje na to, že postihom za priestupok podľa § 49 ods. 2 Zákona o priestupkoch, ktorý by hrozil pánovi Z. bola pokuta a to do 33 eur za priestupok podľa ods. 1 písm. a) a pri pôvodnej právnej kvalifikácii podľa § 49 ods. 1 písm. d) by predstavovala pokuta sumu do 99 eur. Pokiaľ sa týka pracovného zaradenia pána Z., ktorý ako vyplynulo z dokazovania, bol príslušníkom hasičského a záchranného zboru, ani v tejto súvislosti by jeho prípadné postihnutie za priestupok nemalo vplyv na záver o jeho bezúhonnosti, nakoľko za bezúhonného sa v zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona NR SR č. 315/2001 o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov považuje na účely tohto zákon občan, ktorý nebol právoplatne odsúdený za úmyselné trestné činy v tomto ustanovení uvedené, teda prípadné postihnutie za priestupok by nemalo vplyv na jeho bezúhonnosť, ktorej strata by bola prípadne dôvodom na skončenie jeho služobného pomeru. Vo vyššie naznačenom smere teda spôsob spáchania činu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela možno bez pochybností prijať záver o jeho nepatnej závažnosti. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie Krajskej prokuratúry Prešov zo dňa 07.05.2019 v zmysle § 319 Tr. poriadku zamietol ako nedôvodné a rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/151/2017, zo dňa 06.05.2019 potvrdil.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým krajský prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie krajského prokurátora nie je dôvodné.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostatočné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie v súlade s § 2 ods. 10 Tr. poriadku a tieto dôkazy aj správne vyhodnotil jednotlivo aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ust. § 2 ods. 12 Tr. poriadku, pričom vykonané dokazovanie bolo z pohľadu krajského súdu mimoriadne podrobné a vyčerpávajúce.

Proti rozsahu vykonaného dokazovania v zásade nič nenamieta ani krajský prokurátor vo svojom odvolaní, nesúhlasí však s tým, ako prvostupňový súd vykonané dôkazy hodnotil a ako konanie obžalovanej následne právne posúdil, predovšetkým čo sa týka splnenia podmienok pre aplikáciu ust. § 10 ods. 2 Tr. zákona.

Okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie, ktoré postačuje na rozhodnutie vo veci samej, a to výsluchom obžalovanej, svedkov U. O., X. L., R. V., L. V., U. V., P. I., U. K., V. U. a U. Z., prečítaním ďalších svedeckých výpovedí z prípravného konania. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to priestupkového spisu OO PZ F. M. č. ORPZ-VT-OPP5-272/2014-P, denníka priestupkových spisov, záznamov z knihy fonografov a hlásení, denníka priestupkových spisov, spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/177/2016, záznamu zo služby a

operatívneho zisťovania a listín súvisiacich s podnetom na trestné stíhanie, predovšetkým rozhodnutia a záznamu o zaistení P. Z. s popisom skutku, záznamu o podaní oznámenia U. Z., fotokópie listiny z č. I. 7, na ktorej je rukou napísaný pokyn zástupcu riaditeľa obžalovanej na prerobenie spisu, správy o výsledku objasňovania priestupku, návrhu na prejednanie priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch, záznamu o odložení veci a späťvzatia návrhu na prejednanie veci.

Prvostupňový súd tiež v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr. poriadku podrobne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali. Odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu považuje krajský súd za obsiahle, podrobné a presvedčivé, keď súd prvého stupňa sa vyjadril ku všetkým podstatným okolnostiam dôležitým pre rozhodnutie vo veci samej a k rozsahu vykonaného dokazovania nemá krajský súd žiadne pripomienky.

V prvom rade krajský súd uvádza, že súd prvého stupňa správne ustálil skutkový priebeh konania obžalovanej, o ktorom neboli žiadne pochybnosti a skutočnosť, že sa stal skutok, ktorý sa kladie obžalovanej za vinu, nenamietala žiadna z procesných strán. Aj podľa názoru krajského súdu vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané, že obžalovaná sa dopustila konania, ktoré formálne spĺňa znaky trestného činu. Obžalovaná po formálnej stránke naplnila všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, keďže skutočne vykonávala svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu ako verejný činiteľ, aby zabezpečila inému neoprávnený prospech a to tak, že na OO PZ v F. M. dňa 6.11.2014 ukončila priestupkový spis pod č. ORPZ-VT-OPP5-272/2014-P vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch správou o výsledku objasňovania, pričom na pokyn nadriadeného pozmenila obsah spisu, keď zo spisu vybrala rozhodnutie o zaistení P. Z., záznam o podaní oznámenia U. Z., záznam o podaní vysvetlenia U. Z., všetko zo dňa 1.11.2014 a následne tieto dokumenty nahradila novými tak, aby bol priestupok pôvodne kvalifikovaný podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch kvalifikovaný ako priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. a/ zákona o priestupkoch, teda aby zo skutkovej vety priestupku bolo odstránené použitie násilia, čo malo vplyv na ďalší postup pri objasňovaní priestupku a jednoduchšie vybavenie priestupku v prospech z priestupku obvineného P. Z..

Obžalovaná sa k spáchaniu samotného skutku v podstate v plnej miere priznala vo svojich výpovediach, pričom je zo spáchania skutku, ktorý sa jej kladie za vinu, ďalej usvedčovaná predovšetkým výpovedami svedkov X. L., U. O., rovnako U. K., ktorý s ňou situáciu riešil po tom, čo sa o prípad začala zaujímať inšpekcia, R. V., ktorý počul o probléme na oddelení a P. I. a U. V., ktorí o tom počuli tiež sprostredkovane, nepriamo aj výpoveď svedkyne U. Z.. O konaní obžalovanej svedčia aj listinné dôkazy a to predovšetkým rozhodnutie OO PZ v F. M. č. 617/2014 z 1.11.2014 a jeho originál, kde už je uvedená iná právna kvalifikácia priestupku a chýba podpis svedka V., ďalej o tom svedčí aj samotný pokyn zástupcu L. na čl. 7 vo vzťahu k obžalovanej, ako aj rozhodnutia o zaistení osoby P. Z., správy o výsledku objasňovania priestupku, kde pôvodne je uvedená kvalifikácia priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona o priestupkoch a s návrhom na predoženie veci okresnému úradu, avšak bez podpisu nadriadeného, ako aj nové rozhodnutie o zaistení P. Z. už so zmeneným popisom priestupku, podpísané O. a návrh na prejednanie priestupku tiež podpísaný O. s vynechaním fyzického napadnutia poškodenej jej manželom, čo svedčí o zmenách v dokumentácii dodatočne a korešponduje to s popisom udalostí obžalovanou, že už pozmenené dokumenty podpísala ona za svojho druhu O. a za V. podpísať odmietla.

Prvostupňový súd tiež podrobne a vyčerpávajúco zdôvodnil, ktoré povinnosti policajta obžalovaná porušila a ako mala konať zákonným spôsobom, pokiaľ malo dôjsť k zmene kvalifikácie priestupku, aby bol takýto postup zákonný, čo obžalovaná neurobila, pričom, ak vedela, že je pokyn nadriadeného nezákonný, mala postupovať v súlade so zákonom a zákonným postupom splnenie nezákonného pokynu odmietnuť. Z tohto pohľadu teda nemožno konanie obžalovanej ospravedlniť a vylúčiť protiprávnosť jej konania len preto, že konala na príkaz a pod tlakom nadriadeného.

Na strane druhej, keďže sa jedná o prečin, krajský súd zdôrazňuje, že pri skúmaní, či obžalovaný v konkrétnom prípade svojim konaním naplnil všetky znaky stíhaného prečinu, je konajúci súd, vychádzajúc z ust. § 10 ods. 2 Tr. zákona povinný vždy skúmať nielen formálne hľadisko, teda či obžalovaný po formálnej stránke naplnil všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného trestného činu tak,

ako sú definované v Tr. zákone, ale aj stránku materiálnu, teda či ide o tak závažné konanie, ktoré presahuje mieru nepatrnosti, a teda či svojou závažnosťou dosahuje intenzitu trestného činu, teda či závažnosť takéhoto konania je vyššia ako nepatrná. K takémuto posúdeniu pristúpil aj súd prvého stupňa, pričom dospel k záveru, že v danom prípade je namieste aplikovať uvedené ustanovenie a konanie obžalovanej, formálne vykazujúce znaky prečinu, z materiálneho hľadiska posúdiť ako konanie s nepatrnou závažnosťou. S takýmto posúdením sa stotožnil aj krajský súd, ktorý v plnej miere poukazuje na veľmi podrobné dôvody napadnutého rozsudku, pričom uvádza nasledovné.

V absolútnej väčšine prečinov aj po takomto skúmaní nie je možné použitie materiálneho korektívu, jeho aplikácia by mala byť ojedinelá a mala by závisieť od okolností konkrétneho prípadu, po zvážení zákonom požadovaných aspektov, ktoré definuje predmetné ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák. Závažnosť prečinu určujú zákonom vymedzené kritériá a to spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný (pôjde najmä o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti), miera zavinenia a pohnútky páchatel'a. Ide o taxatívny výpočet skutočností ovplyvňujúcich závažnosť prečinu. Na rozdiel od kritérií, ktoré boli určujúce pre vymedzenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti podľa predchádzajúceho Tr. zákona, kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinov, sa netýkajú všetkých štyroch znakov skutkovej podstaty trestného činu. Tieto kritériá sa netýkajú subjektu trestného činu, čím sa zvyrazňuje rovnosť všetkých pred zákonom, pričom niektoré okolnosti týkajúce sa osoby sú vyjadrené v priťažujúcich a poľahčujúcich okolnostiach. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných. Je preto potrebné tieto hľadiská posúdiť vo vzťahu k závažnosti prečinu v prejednávanej veci.

Z hľadiska spôsobu vykonania činu a jeho následkov je v prospech obžalovanej potrebné poukázať na to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaná nekonala z vlastnej iniciatívy, ale na pokyn nadriadeného, ktorý bol opakovaný a nadriadený na pokyne trval, pričom sama obžalovaná si uvedomovala, že takýto postup bude v rozpore so zákonom, bránila sa tomu, oddiaľovala splnenie pokynu a snažila sa presvedčiť zástupcu, aby sa to vykonalo zákonnou cestou. Taktiež sa zverila svojmu druhovi a kolegovi O. a žiadala o radu, ako situáciu riešiť. Navyše, podľa vlastných tvrdení bola vzniknutú situáciu riešiť aj u riaditeľa OO PZ L. V., ktorý ju ale poslal preč. Svedok V. síce k tejto skutočnosti, že za ním bola obžalovaná v tejto veci, vo svojej výpovedi uviedol, že si nepamätá, aby za ním bola, avšak krajský súd nemá dôvod neuveriť tvrdeniu obžalovanej, ktorá hodnoverne a podrobne popísala celý skutkový dej, pričom pokiaľ by si bol riaditeľ istý, že za ním nebola, neuviedol by alibisticky, že si to nepamätá, ale tvrdil by jednoznačne, že za ním nebola. Nakoniec síce obžalovaná pokyn splnila, čo bolo chybou, avšak tu treba zdôrazniť, že bola neskúsenou pracovníčkou na nízkej pracovnej pozícii a pod tlakom nadriadeného a z obáv pred možnými neprijemnosťami sa radšej podvolila, hoci mohla a mala využiť možnosti, ktoré pripúšťa zákon a ktorými by sa mohla dopracovať k rovnakému výsledku konania. Práve táto skutočnosť je dôležitá aj pre posúdenie následku konania obžalovanej, keď na jednej strane nastal následok v podobe porušenia objektu, teda svojím konaním nepochybne porušila zákon a teda narušila záujem spoločnosti na riadnom a zákonnom výkone funkcie verejného činiteľa, na strane druhej z toho plynúci sekundárny následok v podobe získania výhody pre P. Z. bol prakticky zanedbateľný, keďže jeho manželka a súčasne poškodená nemala záujem na jeho postihnutí a aj keby sa vec vybavila zákonným spôsobom, došlo by pravdepodobne v konečnom dôsledku k odloženiu veci a teda by P. Z. postihnutý v konečnom dôsledku nebol. Obžalovaná svojím nezákonným konaním akoby zjednodušila a urýchlila výsledok, ktorý vo výsledku spočíval v odložení priestupkovej veci.

Tvrdenie svedka L., že on žiadny takýto pokyn nedával, je jednak vyvrátené dôkazom, jeho pokynom na čl. 7, na ktorom bolo rukou napísané, že „rozhodnutia prerob tak aby tam nebolo násilie, iba nadávky urob čisto na 49/1a NAVRH. Potom ho zoberie späť, volala Maja“, s tým, že bol podpísaný nečitateľným podpisom, a jednak, aj samotná obžalovaná, pokiaľ by od neho naozaj dostala pokyn iba dopčuť poškodenú, teda upraviť skutok zákonnou cestou, by nemala žiadny dôvod ani motív to urobiť neštandardnou a nezákonnou cestou, čím by sa sama bezdôvodne vystavila hrozbe neskoršieho závažného postihu, čo nedáva zmysel. Tieto tvrdenia zástupcu majú skôr za cieľ vyvinúť sa zo situácie a celú zodpovednosť preniesť na obžalovanú. Je pritom preukázané, že aj voči nemu sa vedie v súvislosti s touto vecou trestné stíhanie už vo fáze súdneho konania na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 12T/177/2016. Navyše, nelogické je aj tvrdenie zástupcu L., že písomný pokyn na prerobenie spisu bol síce ním písaný, avšak bol len informatívnou poznámkou pre jeho samého a teda nebol adresovaný obžalovanej, nakoľko sa spis aj s týmto lístočkom k obžalovanej reálne dostal a v prípade, ak by to bola iba poznámka pre jeho potreby, nemal by dôvod ho podpisovať. Z vykonaného dokazovania

tiež nepriamo vyplýva blízky vzťah zástupcu L. s rodinou Z., keď boli dlhé roky susedia a poznajú sa navzájom aj ich rodinní príslušníci, pričom tieto skutočnosti svedok vo svojej výpovedi priznáva, ale súčasne bagatelizoval ich vzájomný vzťah. Je však zrejmé, že to bol práve on, kto mal, resp. mohol mať záujem pomôcť p. Z. s vyriešením priestupku manžela, samotná obžalovaná k nej ani k jej rodine nemala žiadny rodinný, ani iný bližší vzťah. Aj samotná p. Z. sa ohľadom ďalšieho riešenia priestupku preukázateľne obrátila priamo na zástupcu L..

Z hľadiska okolností, za ktorých bol čin spáchaný, tu treba v zmysle ustálenej judikatúry hodnotiť predovšetkým poľahčujúce a priťažujúce okolnosti podľa § 36 a § 37 Tr. zák. V tomto prípade na strane obžalovanej by nebola prítomná žiadna priťažujúca okolnosť, naopak, práve pri tomto posudzovaní okolností spáchania skutku je možné zohľadniť aj určité okolnosti týkajúce sa osoby obžalovanej ako subjektu trestného činu, ktorý nie je osobitným samostatným kritériom pri aplikácii materiálneho korektívu, ale tieto okolnosti sú zaradené medzi poľahčujúcimi okolnosťami. Krajský súd vzhliadol u obžalovanej viaceré poľahčujúce okolnosti, a to že spáchala trestný čin v dôsledku nedostatku vedomostí alebo skúseností (predovšetkým skúseností), pod vplyvom nátlaku a tiež, že viedla pred spáchaním skutku riadny život. V tejto súvislosti sa javí ako nevyhnutné zdôrazniť, že motívom obžalovanej k tomu, aby v konečnom dôsledku splnila pokyn zástupcu riaditeľa a prerobila spis, bola jej dôvodná obava z možných nepríjemností na pracovisku, ktoré by jej hrozili od zástupcu L. a ktoré mali spočívať predovšetkým v tom, že by im aj s jej druhom U. O. plánoval spoločné služby, čo by im podstatne sťažovalo starostlivosť o ich maloletú dcéru, pričom takéto konanie zo strany zástupcu sa už v minulosti voči nej udialo, teda mala zlú osobnú skúsenosť. Aj z vykonaného dokazovania vyplynulo, že na obvodnom oddelení v F. M. nebola dobrá pracovná atmosféra, keď oddelenie bolo zo strany jeho vedenia vedené skôr autoritatívne a despoticky a keď sa niečo povedalo, tak to muselo aj byť vykonané, pričom zástupca ani riaditeľ nemali radi, ak im niekto odporoval. Tieto skutočnosti ohľadom negatívnej atmosféry na pracovisku potvrdili okrem samotnej obžalovanej vo svojich výpovediach aj svedkovia O., I. a tiež svedok U. K., ktorý mal takisto problémy s vedením oddelenia, podozrievali ho, že to on oznámil túto vec inšpekcii a dokonca podal žiadosť o odchod z polície, nakoniec sa však rozhodol zostať. Rovnako nemožno opomenúť, že obžalovaná, hoci trvala na svojej nevine, sa ku skutku v podstate priznala a tiež pri vyšetrovaní inšpekčnou službou sama popísala svoje konanie tak, ako sa reálne stalo.

Nakoniec je nevyhnutné posúdiť aj mieru zavinenia páchatel'a a jeho pohnútku, keď síce je prítomný úmysel obžalovanej (konanie bolo zavinené, keďže nakoniec sa sama rozhodla nezákonné pozmenenie spisu vykonať), avšak miera jej úmyselného zavinenia a taktiež „úmyslu zadovážiť inému neoprávnený prospech“ ako súčasť subjektívnej stránky je podstatným spôsobom znížená z dôvodu, že konala, hoci nezákonne, na príkaz svojho nadriadeného, teda iniciatíva nevzišla od nej samotnej, ale od nadriadeného a prakticky bola k svojmu konaniu dotlačená, teda primárnym páchatel'om by mal byť ten, ktorý jej tento postup prikázal uskutočniť. Čo sa týka pohnútky, obžalovaná síce vykonávala svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, ale jej pohnútkou pomôcť obvinenému P. Z. v získaní neoprávneného prospechu, aby tento bol miernejšie postihnutý, resp. nebol postihnutý za svoj priestupok vôbec, nebola z jej strany prakticky žiadna. Správne súd prvého stupňa zohľadnil fakt, že obžalovaná sa s obvineným z priestupku nepoznala a dokonca ho najprv poznala iba pod prezývkou a ani s poškodenou Z. sa nepoznala bližšie osobne, len profesionálne, takže jej pohnútkou pomôcť P. Z. je minimálne otázna.

V tejto súvislosti nemožno súhlasiť ani s obhajobou, že u obžalovanej nie je splnená podmienka zavinenia ako základného znaku skutkovej podstaty trestného činu, keďže konala pod nátlakom, nakoľko aj v takomto prípade je výsledné konanie, keď sa rozhodla, že splní pokyn, aby nemala problémy, konaním zavineným, v tomto prípade úmyselným, kedy vôľová zložka a jej prejav vo vonkajšom svete boli v zhode, s tým, že v konečnom dôsledku chcela konať tak, ako konala bez ohľadu na to, aké pôvodné okolnosti ju k tomuto konaniu viedli a čo tomu predchádzalo, nepochybne však z hľadiska zavinenia konala úmyselne. Tieto okolnosti však boli súdom zohľadnené v rámci aplikácie § 10 ods. 2 Tr. zákona pri skúmaní miery zavinenia a pohnútky obžalovanej.

Nemožno tiež opomenúť ani skutočnosť, že sa jedná o skutok spáchaný v mesiaci november 2014, od ktorého spáchania uplynula doba 5 rokov a takáto dĺžka trvania konania, hoci nie je mimoriadna, v kombinácii s vyššie uvedenými okolnosťami, len umocňuje dôvod pre posúdenie spoločenskej závažnosti konania ako nepatrnej. Obžalovaná je navyše stále aj v súčasnosti v služobnom pomere, vykonávajúcou službu na OO PZ F. M., pričom aj zo služobných hodnotení vyplýva, že obžalovaná si plní svoje povinnosti svedomite a kvalitne, je dobre hodnotenou príslušníčkou policajného zboru, nadriadený

vyzdvihol jej disciplinovanosť a odbornosť. Bola síce aj disciplinárne potrestaná, ale za menej závažné porušenie služobnej disciplíny. V súčasnosti je na materskej dovolenke so svojím druhým dieťaťom.

Vo vzťahu k odvolacím dôvodom prokurátora krajský súd považuje za potrebné poukázať na príliš formalistické ponímanie zo strany prokuratúry. Na jednej strane je potrebné prisvedčiť krajskému prokurátorovi v tom zmysle, a to nespochybňuje ani súd prvého stupňa, že obžalovanú samo osebe neospravedlňuje to, že sa podrobila nezákonnému pokynu a že aj keby zákonným postupom bol dosiahnutý rovnaký výsledok, bola povinná postupovať pri objasnení priestupku zákonným spôsobom, zvlášť ako príslušníčka policajného zboru v postavení verejného činiteľa. Na strane druhej, tieto okolnosti musí súd prvého stupňa pri celkovom posúdení veci brať do úvahy a nemôže na skutok nazerať izolovane, bez posúdenia v širších súvislostiach. Nakoniec, aj okresný súd bol toho názoru, že formálne znaky žalovaného prečinu naplnené boli, t. j. aj okresný súd videl určitý, aspoň možný prospech pre P. Z., inak by sa ani z formálneho hľadiska nejednalo o prečin, lebo by neboli naplnené základné znaky skutkovej podstaty trestného činu, ako ich definuje § 326 Tr. zákona, avšak súčasne posudzoval tento prečin z hľadiska jeho závažnosti. Čo sa týka odvolacej námietky týkajúcej sa prezumovania výsledku priestupkového konania, základným dôkazom vo vzťahu k priestupku bolo oznámenie o priestupku zo strany samotnej U. Z. a teda bola to práve ona, ktorej vyjadrenie a výpoveď by sa brali v prevažnej miere do úvahy pri objasňovaní priestupku. Pokiaľ by ona prišla a urobila by doplnenie oznámenia, kde by upresnila, čo sa stalo, s najväčšou pravdepodobnosťou by došlo k prekvalifikácii priestupku na ľahší (§ 49 písm. a/ zákona o priestupkoch), kde by po jej následnom späťvzťatí, keďže takto kvalifikovaný priestupok sa prejednáva na návrh poškodenej osoby, ktorý bolo možné podľa zákonnej úpravy v tom čase vziať späť, bola by vec odložená už na oddelení bez predloženia správneho orgánu. Tento predpokladaný záver krajský súd nepovažuje iba za nepodloženú špekuláciu súdu prvého stupňa, nakoľko aj tento hypotetický záver má určitú oporu vo vykonanom dokazovaní, keď je zrejmé, že samotná oznamovateľka chcela stiahnuť priestupok a sama sa dožadovala vyriešenia veci tak, aby nebola vec prejednaná. Z tohto pohľadu potom aj tvrdený prospech pre P. Z., obvineného z priestupku, je viac-menej nepatrný a oslabený je zároveň aj úmysel obžalovanej jemu takýto prospech zadovážiť.

Hodnotiac teda jednotlivé, vyššie uvedené hľadiská, majúce vplyv na posudzovanie závažnosti konania obžalovanej, vykazujúceho inak formálne znaky prečinu zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, a to najmä spôsobený následok, ale aj okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a a tiež okrajovo aj dobu viac ako 5 rokov, ktorá uplynula od spáchania skutku, dospel krajský súd k záveru, že závažnosť konania obžalovanej z materiálneho hľadiska je nepatrná a preto v prejednávaní veci nepôjde o trestný čin. V konaní obžalovanej išlo, podľa názoru krajského súdu, o ojedinelé zlyhanie za vyššie špecifikovaných okolností, ktoré si nutne nevyžadujú, aby konaním obžalovanej narušené chránené spoločenské vzťahy, boli naprávané trestnoprávnou represiou. Navyše, podľa názoru krajského súdu, samotné prejednanie veci pred súdom, ako aj trestné stíhanie obžalovanej a to po dobu niekoľkých rokov, malo na obžalovanú dostatočný výchovný efekt, aby sa v budúcnosti takéhoto konania vyvarovala.

Záverom ešte krajský súd považuje za potrebné uviesť, že konanie obžalovanej by mohlo a malo byť posudzované ako disciplinárne previnenie policajta v súlade s ust. § 52 zákona č. 73/1998 Z.z. o policajnom zbore a mala byť riešená v disciplinárnom konaní podľa uvedeného zákona s uložením primeraného disciplinárneho opatrenia, ktoré by bolo plne zodpovedajúce porušeniu povinností, ktorého sa dopustila, k čomu však nedošlo a v súvislosti so žalovaným skutkom disciplinárne riešená nebola. Vzhľadom na to, že za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárne opatrenie len do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia, v súlade s ust. § 57 zákona o policajnom zbore, v súčasnosti už nebolo možné vec postúpiť príslušnému orgánu na disciplinárne konanie.

Za takéhoto stavu, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je aj krajský súd toho názoru, že skutok, ktorý sa obžalovanej kladie za vinu, nie je trestným činom, teda v danom prípade bolo dôvodné obžalovanú spod obžaloby oslobodiť v súlade s ust. § 285 písm. b/ Tr. poriadku a v tomto ohľade je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne.

Z uvedených dôvodov preto krajský súd ako súd odvolací odvolanie krajského prokurátora postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné. jednodhlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.